

Molnár Imréné hálás azért, hogy húsz éven át megélhette az önzetlen adás örömét, ám úgy döntött, befejezi a rászorulóknak megsegítéséért végzett munkát. Ez alkalommal őt kérdeztük: jó napot, mi újság?

12. oldal

Paksi Hírnök

XXX. évf. 13. szám

ALAPÍTVÁ 1989-BEN

2021. július 9.

Fotó: Molnár Gyula

PAKSI HANGULATOK
Gastroblues Fesztivál

Rendkívüli ülésen tanácskozott a testület

Elsőként az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodásról szóló önkormányzati rendelet módosítását tárgyalta rendkívüli ülésén a képviselő-testület. A változtatás célja, hogy meggyorsítsák a nem közszolgáltatás keretében nevesített projektszerződések és a pályázatos beruházások lebonyolítását.

– Az önkormányzat saját cége, a Paksi Fejlesztési és Vagyongazdálkodási Zrt. (PFV Zrt.) által kialakított gyakorlat tapasztalatai szerint a rendeletben lévő szabályozás miatt nagyon lassúak voltak a cég által lebonyolított beruházásaink, mivel a projektek végrehajtásához testületi vagy gazdasági bizottsági döntésre kellett várni. Ezt a passzust most töröltük a rendeletből, és polgármesteri hatáskörbe utaltuk a döntési jogot – tájékoztató Szabó Péter polgármester. Hozzáátette, ez nem jelent hatáskörrelvonást, mivel a fedezet biztosítása a költségvetési rendelet elfogadásával képviselő-testületi hatáskör marad. A piaci verseny megteremtése érdekében törölték a rendeletből a PFV Zrt. kizárólagosságát a projektek előkészítésében, lebonyolításában, így minden esetben pályázati úton lesz elnyerhető a kivitelezés.

A rendeletmódosítást a Paksi Deák Ferenc Egyesület (PDF) képviselői nem szavazták meg. – Mostantól csak a költségvetés elfogadásakor határoz a képviselő-testület a kisebb felújításokra vonatkozó keretről, ennek erejéig pedig a polgármester saját hatáskörében dönt – mondta sajtótájékoztatón Heringes Anita képviselő. Hangsúlyozta, hogy jobban hisz a demokráciában, abban, hogy közösen jobban tudnak dönteni ezekben a kérdésekben, amire a módosítás miatt már nem lesz lehetőség. – Az egyszemélyi döntés, az nem demokrácia – húzta alá, hozzátéve, hogy szerint pont annyi idő a testületi, bizottsági döntés, mint ha a polgármester

Fotó: Szép Zsóka

egy személyben dönt, hiszen ha szükséges volt, mindig gyorsan össze tudtak ülni.

Módosították a Paksi Bóbita Bölcsőde alapító okiratát, ugyanis a Kápolna utca 4. szám alá helyezik át az intézmény székhelyét. Az épület a komplex felújítás után, október 1-jétől birtokba vehető lesz. – A Kápolna utcában hat gyermekcsoport működik majd, két csoport pedig, és a főzőkonyha továbbra is az Ifjúság úti telephelyen az épület felújításáig. Megtaláljuk majd a két csoport számára a méltó helyet a működésre a rekonstrukció idejére – tájékoztató Szabó Péter.

Szabó Ferenc képviselő kezdeményezésére, egyeztetve a Paksi Közlekedési Kft. és a Mezőföldvíz Kft., vezetésével javaslat készült a városi strand becsatolására az autóbusszvonal-hálózatba. Ennek értelmében ez az 1-es vonal módosításával valósul meg.

2021-ben is sikeresen szerepelt Paks Város Önkormányzata Az Önkormányzati feladat-

ellátást szolgáló fejlesztések támogatása elnevezésű pályázaton, és támogatás nyert a Táncsics Mihály utcai járda gyalogos-átelőkőhelytől az autóbussz-pályaudvarig tartó szakaszának átépítésére. – Az óvárosban tervezett tömbbelső-felújítások részeként – várhatóan ősztl – kisebb tömbbelső-felújítás zajlik majd a Táncsics Mihály utcában, aminek tervezett összköltsége 77,5 millió forint, a fele támogatás, a másik fele önerő – mondta a polgármester.

Szabó Péter tájékoztatta a testületet, hogy lakossági fórumot hirdet a Vertikál Zrt. és a Paksi Hulladékgazdálkodási Kft. (PHG Kft.) szakembereinek részvételével július végére. – Júliustól negyedévente lesz lakossági fórum azért, hogy első kézből informálódhassanak a paksiak a hulladékgazdálkodással kapcsolatos aktualitásokról – hangsúlyozta Paks polgármestere. Bővebb összefoglaló a telepaks.net oldalon.

Dallos Szilvia

Paksi Hírnök

Megjelenik kéthetente, 4550 példányban

Kiadja a TelePaks Média centrum Nonprofit Kft.

Főszerkesztő: Dallos Szilvia

Szerkesztőség: Paks, Dózsa György út 51–53.

Email: paksihironok@gmail.com

Telefon: 75/830-380

Nyomda: ATOMIX Kft. Nyomdaüzem

Hirdetésfelvétel: Fonyó Lajos, 30/557-3645, fonyo.lajos@t-online.hu

ISSN 0865-560X

Következő megjelenés: 2021. július 30.

Szolgáltatásunk igénybe vehető: Hétköznap 7:00-22:00 óráig.
Péntek reggel 7:00 órától vasárnap este 22:00 óráig.

+36-30/222-6030, +36-20/320-0822, +36-20/440-7540, +36-70/326-7266

Kedves Utasaink!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy Paks két taxitársasága, a **Fix Taxi** és **Trend Taxi** egyesült. Az új nevünk **AtomTaxi**. Bár a név módosult, a minőség változatlan maradt. Városon belül továbbra is **690 Ft-os** áron szállítjuk kedves utasainkat, rendezett, dohányfüstmentes autókban, kulturált megjelenéssel. Vállaljuk szerződéses fuvarok, Tolna megyén túlmotató személyszállítási feladatokat, reptéri transzferek lebonyolítását, illetve társaságunk lehetőséget nyújt reklámfelület bérlésére is.

Trendi külső, fix ár!

Keressenek bennünket bizalommal!
Kellemes utazást kívánunk!

AtomTaxiPaks

Reklámfelület bérlésével kapcsolatban:
+36-70/413-7054

Megkezdték a kutyaemenhely építését

Megkezdődött a kutyaemenhely és ebrendészeti telep építése. Az első építési ütem kivitelezéséről szóló szerződést a közel-múltban írták alá Szabó Péter polgármester és Domonkos Tamás, a DC Dunakom Zrt. vezérigazgatója.

Fotó: Szép Zsóka

Szabó Péter emlékeztetett, hogy a Pakson jelenleg működő – alapítvány által üzemeltetett – állatmenhely túlterhelt, és nem felel meg a kor követelményeinek. Ezért döntött úgy a városvezetés, hogy épüljön egy új, korszerű kutyaemenhely és ebrendészeti telep. A létesítmény helyét hosszú előkészületek és lakossági egyeztetések után sikerült kijelölni, Paks-Hegyespusztán épül meg, in-house szerződés keretében, egy közel 6300 négyzetméteres

telken. Hozzátette, hogy ez nem kötelező önkormányzati feladat, de szeretnék, ha az elhagyott állatokról méltón gondoskodna a város. Az üzemeltetésébe civilszervezetet szeretne bevonni az önkormányzat, ugyanis a támo-

gatások igénybevételével csökkenthető a fenntartási költség. Domonkos Tamás vezérigazgató úgy tájékoztatót a szerződéskötésen, hogy területrendezés, közművesítés, egy 180 négyzetméteres főépület (elkü-

lönítő, műtő, irodák, orvosi szoba, étkező), egy 195 négyzetméteres elkülönítő és gazdasági épület (kennelek, szárazélelmiszer-raktár, eszközraktárak) és egyelőre egy kennelepület megépítése a feladat. A főépület téglából, az elkülönítő és gazdasági épület, valamint a kennelepület előregyártott faszerkezetből, hullámpala fedéssel készülnek. Már az első ütem elkészülte után fogadóképes lesz a telep.

A szerződéskötés óta a munkaterület átadása megtörtént, a kivitelezésre háromszáz nap áll a DC Dunakom Zrt. rendelkezésére, tehát az első ütem befejezésének határideje 2022. április 21. A beruházás önkormányzati forrásból, valamint támogatásból valósul meg, értéke 210 millió forint.

-kgy-

Duna-úszásokra hívják a lakosságot

Július 17-én tartja Paks Város Önkormányzata a Duna hagyományos, nem versenyszerű átúszását, emellett az Open Water Tournament (OWT) nyílt vízi úszóbajnokság paksi szakaszát is ekkor teljesíthetik a versenyzők. Erről tartott sajtótájékoztatót a Duna-parti sétányon Mezős Balázs, az úszóbajnokság szervezője, Szabó Péter, Paks polgármestere, dr. Kovács Antal, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. kommunikációs igazgatója, olimpiai bajnok cselgáncsozó és Gyulai János, a Daróczi-virtusúszás korábbi szervezője július 2-án.

Mezős Balázs arról beszélt: a virtusúszást most szervezik ők első ízben, Paks és Úszód között 7, Paks és Kalocsa között pedig 15 km-t tehetnek meg a vállalkozó kedvű úszók. Ezer embert várnak az eseményre, amelynek tervével már 2019-ben megkeresték Paks önkormányzatát, akkor az esemény a Duna magas vízállása miatt elmaradt.

Szabó Péter örömet fejezte ki, hogy társtelepülésként hozzá tud járulni a város a nyílt vízi úszássorozathoz, ugyanis a Daróczi-virtusúszásnak is nagy hagyománya van Pakson.

Ennek szervezője évtizedek óta Gyulai János volt, aki átadta a virtusúszás jelképes stafétabotját, egy hátizsákot Mezős Balásznak, aki

Fotó: Molnár Gyula

a nyílt vízi úszás paksi állomásával élteti ezt a hagyományt.

Dr. Kovács Antal olimpiai bajnokként a sportesemény mellé állt. Biztat minden, közösségi eseményeket kedvelő úszni tudót, hogy vállalkozzon a virtusúszásra vagy a Duna átúszására. Hozzátette: a lakók városhoz való viszonyának mérvadója az is, milyen sokan vesznek részt hasonló sporteseményeken nézőként vagy szurkolóként.

A július 17-i sporteseményre több közismert sportolót is várnak a szervezők: Risztoz Éva, Kovács Kokó István, a milleniumi vízilabdacsapat néhány tagja is jelezte részvételét. A Duna-átúszást 26. alkalommal rendezi meg az önkormányzat, most is ingyenes a program. Az úszóbajnokságra azonban nevezési díjat kell fizetni, ennek felét a paksi lakosok számára az önkormányzat állja.

Sólya Emma

Pro Urbe Emlék- érmeket adtak át

Pro Urbe Emlékéremmel ismerte el dr. Pallya Gábor, dr. Kelemen András és Jenei Károly tevékenységét a paksi képviselő-testület 2020-ban, azonban a kitüntetések a pandémia miatt most tudták átadni. Az ünnepi eseményen Szabó Péter polgármester mondott köszöntőt.

– A mai díjátadó ünnepséget egy évvel korábban terveztük, a trianoni döntés 100. évfordulójára. Viszont a 101. évfordulón is pont ugyanolyan aktuális. Mert három, a történelmi Magyarország területén fekvő testvérvárosainkban élő, dolgozó barátunk kap Pro Urbe kitüntetést – mondta beszédében Szabó Péter polgármester.

Fotók: Babai István

Pallya Gábor, Galánta jegyzője aktívan közreműködött a Galánta–Paks testvérvárosi szerződés 1996. évi előkészítésében, majd 20 évvel később a megerősítésében. Számtalan határon átnyúló kulturális projekt főszervezőjeként erősítette a két város kapcsolatát. A zene, a kultúra, a sport és a gasztronómia lelkes támogatója.

Dr. Kelemen András tanácsos, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség szociális és egészségügyi bizottságának elnöke, szülész-nőgyógyász főorvos, a kézdivásárhelyi városi kórház volt igazgatója, Kézdivásárhely szenátora. A Kézdi Rock Karácsony zenei tehetségkutató rendszeres szervezője, több általa felfedezett tehetség mutatkozott be Pakson. Hobby Team elnevezésű csapattal készíti a Gastroblues CD anyagát, ezzel is öregbítve Paks jóhírét. Néhány éve Pakson tette le családijával az állampolgársági esküt.

Fotó: regi.reformatus.hu

Jenei Károly méltatásában elhangzott, hogy a folyamatosan változó ukrán nyelvtörvény ellenére mindig számíthat rá a viski magyarság. A református lelkipásztor odaadón dolgozik a magyarság megmaradásáért, helyben maradásáért és boldogulásáért. Nélküle nem készült volna el a magyar óvoda sem, ahonnan egyenes út vezet a magyar iskolába. Jenei Károly ugyancsak Pakson tette le az állampolgársági esküt. A járványügyi helyzetből kifolyólag ez alkalommal sem tudott eljönni Paksra, és személyesen átvenni a kitüntetést.

Az eseményen Takács József (Jozzy) lépett fel. Az állófogadáson Szántó Zoltán, Paks alpolgármestere mondott pohárköszöntőt.

A témáról bővebb összefoglalót olvashatnak a telepaks.net oldalon.

Kohl Gy.

Testvértelepülés lett Zenta és Paks

Újabb taggal bővült Paks testvérvárosi kapcsolatrendszere: Paks és a vajdasági Zenta község vezetői július 4-én írtak alá ünnepélyes szerződést a városházán. Szántó Zoltán, Paks alpolgármestere ünnepi beszédében azt mondta, hogy a megállapodás új lehetőségek kapuja. – A két település történelme, földrajzi fekvése is hasonló: Paks a Duna, Zenta a Tisza partján fekszik, lélekszámuk hasonló, éppúgy, mint értékeik, sporteredményeik, kulturális intézményeik. Sok olyan kapcsolódási pont van a két település között, amelyek alapján tartalommal tudjuk megtölteni a most lefektetett kereteket – emelte ki az alpolgármester. A két város között az első kapcsolatfelvétel a Gastroblues Fesztivál során történt öt évvel ezelőtt. Akkor Süli János miniszter volt Paks polgármestere, az ő munkája nyomán érett be a mostani megállapodás. Süli János hangsúlyozta: fontos, hogy minden elszakított területről legyen Paksnak testvérvárosa. – A trianoni sebeket azzal lehet gyógyítani, hogy a települések fiataljai megismerhetik egymást és lakóhelyüket – tette hozzá. – A testvértelepülési szerződéssel egy keretet hoztunk létre, rajtunk múlik, milyen tartal-

lommal töltjük meg – jegyezte meg Ceglédi Rudolf, Zenta polgármestere, aki kiemelte, hogy Pakson számtalan színvonalas rendezvény, virágzó turizmus, oktatási, kulturális intézmények vannak, mindezt össze lehet kapcsolni a zentaiakkal, széles a lehetőségek tárháza. Bízunk benne, hogy ez is olyan sikeres lesz, mint a szerződés előkészítésének folyamata. Ceglédi Rudolf meghívta a paksi delegációt Zentára, a Város napja rendezvényükre, amit szeptember 11-én tartanak, és tolmácsolta a paksiaknak a zentai polgárok üdvözlését. Ezt követően Paks alpolgármestere és Zenta polgármestere ellátták kézjegyükkel a szerződést, majd az aláírás ideje alatt is zajló Gastroblues Fesztiválon is fellépő TransylMania nevű formáció adott koncertet. Az ünnepi eseményt Leber Ferenc alpolgármester pohárköszöntője zárta, aki ugyancsak kiemelte a délvidéki várossal való együttműködés folytatásának jelentőségét. A zentai delegáció háromnapos itt tartózkodása során ellátogatott a Gastroblues Fesztiválra, a Paksi Városi Múzeumba és a Lussoniumba, valamint az Atomenergetikai Múzeumba. –se-

Fotó: Babai István

A pedagógus az értékek őre, a változás és a jövő embere

„A pedagógus a változatlan emberi értékek őrzője és a fejlődő tudás magvetője.” Ezzel, az Apáczai Csere Jánostól való gondolattal köszöntötte a pedagógusnap városi ünnepségen megjelenteket Szabó Péter polgármester. Mint mondta, az idézet figyelmünket a pedagógus egy fontos tulajdonságára emeli: a pedagógus a változás embere. Kiemelte, hogy ez most mennyire igaz a pedagógusokra, hiszen az elmúlt bő egy évben egészen új utakat kellett bejárni a szükségéből fakadó váratlansággal bevezetett digitális oktatással.

A polgármester beszélt arról, hogy a pedagógus az értékek őre is, aki a szeretet számos értékes és különleges arcát képes megélni azért, hogy keze alatt a gyermek felismerje és megélje tehetségét, egyéni képességeit, hogy megtalálhassa hivatását, szakmáját, emberi életútját. – Ebben a nehéz, de gyönyörű feladatban a pedagógusoknak mindig hatalmas szerepük volt és marad is. Hiszen egy jó tanár nemcsak tudást, hanem emberséget, világlépet, maradandó értékrendet is átad diákjainak. És hiszem, hogy a pedagógus ebbéli feladata és felelőssége a következő években, évtizedekben egyre inkább felerősödik, látva azt a nyugati áramlatot, amely már a gyermekekben is erővel próbálja fel-

Fotók: Szép Zsóka

cserélni a felcserélhetetlent, egy hamis szabadságkép nevében összezavarni az összezavarhatatlant. Egy ilyen összezavart világban sajnos a maradandó értékek, nemzeti hagyományok is előbb-utóbb viszonylagossá válnak – fogalmazott a polgármester. Kiemelte, hogy a pedagógus a jövő embere is, aki folyamatosan hiszi és látja a jót és a növekedés reményét. Saját hivatásában, a rábízott gyermekek lelkében, személyiségében. Teszi mindezt úgy, hogy közben tudja, hogy az aratás ünnepe nem biztos, hogy az övé lesz.

A polgármesteri köszöntőt követően átadták a Gyermekünkért díjat. Az oktató-nevelő munkát végző pedagógusok és pedagógiai szakszolgálati tevékenységet ellátók elismerésére alapított ki-

tüntetést 1996 óta adják át, hagyományosan a pedagógusnap városi ünnepségen. 2021-ben a kitüntetett Vassné Fritz Margit óvodapedagógus és Dobó Éva pedagógus (a díjat később vette át – a szerk), illetve – mivel a pandémia miatt erre nem volt mód – most adták át a 2020-as esztendő díjazottjainak, Erdei Judit és Péterné Lengyel Judit pedagógusoknak is a kitüntetést. Szintén most adták át a 2020-as esztendőben odaitélt Paks Város Sportjáért kitüntetést, a díjazott Poór József testnevelő tanár.

Pedagógus szolgálati emlékérmek kaptak: Berkóné Németh Irén, Dombainé Müller Teréz, dr. Nemesné Flaisz Margit, dr. Vincze Zoltánné, Hencz János, Horváth Katalin Mária, Jeneiné Habran Ilona, Pintérné Tölly Veronika,

Péterné Lengyel Judit, Pólya Judit, Ruff Jánosné, Szilágyi Istvánné, Tillné Antal Erzsébet, Tumpek Györgyi, Vassné Fritz Margit, Weisz Józsefné, Ziliziné Petrik Klára, Iker Lászlóné, valamint oklevelet vehetett át Komáromi János. Az emlékérem azoknak a nyugállományba vonuló óvodai, általános iskolai, szakiskolai, középiskolai pedagógusoknak és főiskolai, egyetemi oktatóknak adományozható, akik legalább 25 éven keresztül a gyermekek oktatása-nevelése érdekében tevékenykedtek, és kiemelkedő munkát végeztek.

Hagyományosan a pedagógusnapon adják át a jubiláló pedagógusoknak a „színes okleveleket”. Vasdiplomás (65 éve végzett) Feil Józsefné, aranydiplomások (50 éve végzett) Hoffman Ádámné és özv. Horváth Béláné és gyémántdiplomás (60 éve végzett) Hanol Ferencné.

Az esten Jobbágy Károly: *Az elhagyott repülőtér* című prózáját adta elő Feil Gréta, majd Francis Poulenc: *Sonata II.-III.* tételét klarinéton Tóth Benedek, zongorán közreműködött Turi-Nagy János. Az ünnepség végén minden jelenlét egy-egy szál virággal köszöntöttek, és állófogadásra invitáltak, ahol Szántó Zoltán, Paks alpolgármestere mondott pohárköszöntőt.

Kohl Gyöngyi

Vassné Fritz Margit

Erdei Judit

Péterné Lengyel Judit

Poór József

Frastné Nikl Gyöngyi kapta a Pongrácz Sándor-díjat

Frastné Nikl Gyöngyi, a Paksi Gyógyászati Központ ápolási igazgatója kapta idén a Pongrácz Sándor-díjat. A kitüntetést a Semmelweis-napi városi ünnepségen adta át a díjazottnak Szabó Péter polgármester.

– Miközben az egészségügyben számos különböző szakmát tudunk megkülönböztetni, valójában mindegyiket egyetlen közös vonás teszi közössé, egymástól szét nem választhatóvá. Ez pedig nem más, mint hogy az egészségügyben dolgozni valójában hivatás. Hivatás, melyhez nem elég az ész, a tudás vagy a tudomány. Kell hozzá a szív, az elköteleződés és mindenekelőtt az alázat – mondta beszédében Szabó Péter polgármester a Semmelweis-napi városi ünnepségen. Kiemelte, hogy minderre legkésebb bizonyítékot az elmúlt közel másfél év adott. – Hiszen a járvány első, második és harmadik hullámának nehéz hónapjaiban orvosként, ápolóként, asszisztensként tudásuk legjava mellé szívüket is odaadták. Hiszen vállaltak minden testi-lelki veszélyt, fáradtságot, változást, kihívást, lemondást, mely a járványhelyzetből Önökre szakadt – fogalmazott a polgármester, majd így folytatta: Köszönjük kitartásukat, lelki erejüket, elköteleződésüket, mellyel gyógyítottak, vigasztaltak, hitet és reményt adtak betegnek és családtagjaiknak egyaránt. És köszönjük azt az emberfeletti teljesítményt is, melyet az oltakozás feladatában vállaltak azért, hogy mostanra az élet a lehetőségekhez mérten normalizálód-

jon, és a számos korlátozástól lassan megszabadulhassunk. De hálásan gondolunk mindazok munkájára is, akik a járványhelyzet mellett biztosították az egészségügyi szolgáltatások fenntartását azoknak, akik más betegségekben szorultak egészségügyi ellátásra.

– Hálás szívvel köszönöm meg városunk minden polgára nevében az értünk vállalt mindennapi munkájukat, értékes szolgáltatukat. És kérem, hogy életünkért, egészségünkért tegyék ezt a jövőben is. Mindehhez pedig kívánok magam és Paks minden polgára nevében erőt, kitartást – zárta gondolatait Szabó Péter.

A köszöntőt követően átadta a Pongrácz Sándor-díjat. A kitüntetést az egészségügyben dolgozók elismerésére alapította az önkormányzat, és 1999 óta minden esztendőben ezen a rendezvényen adják át. A díjat páros évben orvosnak, páratlan évben szakmai munkát segítő egészségügyi dolgozónak ítélik oda. 2021-ben a kitüntetett Frastné Nikl Gyöngyi, a Paksi Gyógyászati Központ ápolási igazgatója.

Frastné Nikl Gyöngyi harminchárom évvel ezelőtt, a rendelőintézet laboratóriumában kezdte szakmai pályafutását, majd áthelyezték a szemészetre, ahol 24 évig dolgozott. Közben 1996-ban vezető asszisztenshelyettes lett, majd 2005-ben vezető asszisztens, 2013-tól ápolási igazgató. Vezető szerepet töltött be az intézményben 2000-ben auditált minőségügyi rendszer bevezetésében, 2011 óta az inféktiókont-

Fotók: Szép Zsóka

roll területén is dolgozik. Jelentős szerepet vállalt a 2014-ben megnyitott gyógyfürdő dolgozóinak kiképzésében és a betegutak megszervezésében. 2020-ban és 2021-ben oroszlánrészt vállalt a Covid-19 fertőzés intézményi megelőzésében, az eljárásrendek kidolgozásában, a betegséggel kapcsolatos intézményi szűrések, valamint a gyógyászati központban zajlott oltási tevékenység előkészítésében, megszervezésében és adminisztrációjában. Munkája szakmai elismeréseként a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara szakmai díjjal tüntette ki 2017-ben. A Dr. Magyar Imre Alapítvány kuratóriumának tagja.

– Nagy megtiszteltetés, hogy az idei évben én vehettem át a Pongrácz Sándor-díjat, ez nagyon nagy elismerés – mondta Frastné Nikl Gyöngyi. Kiemelte, hogy nagyon jó kollektívát alkotó, kiválóan képzett szakdolgozói gárda dolgozik intézményükben, amire nagyon büszke. Hozzátette, hogy kulturált körülmények között láthatják el a feladataikat és fogadhatják a pácienseket. Azt is megtudtuk, hogy szakmai és vezetői hitvallása, hogy a felmerülő problémákat meg kell beszélni, de fontos, hogy nyugodt hangvételben tegyünk, mert az indulatoktól túlfűtött vita nem vezet sehova.

A kitüntetés átadása után a Tűzvirág Táncegyüttes adott ünnepi műsort, majd állófogadásra invitálták a megjelenteket, ahol dr. Bodnár Imre, a Paksi Gyógyászati Központ főigazgatója mondott köszöntőt.

Kohl Gyöngyi

Vizitben a pszichiátriai szakrendelésen

– Olyan légkör megteremtése, egyenrangú kapcsolat kialakítása a céloom, amiben meg tudnak nyílni az emberek, illetve érzik a bizakodást és hitet, hogy bármilyen kilátástalannak tűnik az adott helyzet, van kiút – mondja dr. Szabó Zoltán pszichiáter. Szegeden született, a Szege-di Tudományegyetem Általános Orvosi Karán diplomázott 1995-ben. 1996 őszén kezdett dolgozni Szekszárdon, a Tolna Megyei Balassa János Kórház pszichiátriai osztályán, majd 2003-tól a járóbeteg-ellátásban, a Lelki Szakrendelő és Gondozóban. 1999-ben tett pszichiátria szakvizsgát, majd egyéni pszichoterapeuta, valamint családterapeuta képzésben részesült. Dr. Bodnár Imre főigazgató felkérését elfogadva, 2020. szeptember 1-től dolgozik a Paksi Gyógyászati Központ pszichiátriai szakrendelésén. Kiemelte, hogy jók a munkakörülmények, különös tekintettel a humán erőre. – Három asszisztenssel dolgozom, ők Pukliné Lukács Ildikó, Frast Zoltánné Marcsi és Németh Krisztina. Nagyon sok adminisztratív és szervezési feladatot levesznek a vállamról. Ennek köszönhetően kellő idő áll a rendelkezésemre a páciensekkel való beszélgetésre, illetve a pszichoterápiás jellegű segítségnyújtásra. Az asszisztens gárda évek óta itt dolgozik, jól ismerik a patientúrát, így sok háttér-információval is segíteni tudják a munkámat. Felváltva egyikük mindig területen dolgozik, ami azt jelenti, hogy kimegy a szakrendelést felkeresni nem tudó gondozottakhoz, felméri az állapotukat, körülményeiket – összegzett dr. Szabó Zoltán. Hangsúlyozta, hogy az önkormányzat és az intézményvezetés jóvoltából pszichológus is dolgozik a szakrendelésen. – Vida Krisztina klinikai szakpszichológus diagnosztikus és pszichoterápiás munkát is végez, magas óraszámában, mindez pedig komoly

Fotók: Szaftenauer Ferenc

minőségi ugrást jelent a pszichiátriai gondozásban – húzta alá. Azt is elmondta, hogy jellemzően pszichés vagy mentális zavarokkal foglalkoznak (pl.: pánikbetegség, fóbiák, hangulat-, depresszív- és alvászavarok), de vannak úgynevezett nagy pszichiátriai kórképeket mutató (pl.: szkizofrénia, bipoláris hangulatzavar), valamint demenciához társuló mentális problémákkal küzdő betegek is. Arra is kitért, hogy megjelent a palettán a post-Covid szindróma, aminek gyanúja

esetén, a tünetektől függően, a pszichiátria szakrendelésre, vagy érintett szervnek megfelelő szakrendelésre, kardiológiára, tüdőgyógyászatra utalhatja panaszainak tisztázására a beteget a háziorvos. A pszichiátriai szakrendelés a Barátság úti rendelőintézetben működik, nem beutalóköteles, de előjegyzés szükséges, telefonon lehet időpontot egyeztetni. – Úgy alakítjuk az időbeosztást, hogy minden újonnan érkező páciensre legalább egy óra legyen, a beszélgetéshez külön helyi-

ségünk van, így nincs időkénszer, illetve otthonosabb, bensőségebb a légkör, de ennek megteremtését célozza például az is, hogy nem hordok fehér köpenyt. A pszichiáter az egész emberrel foglalkozik, a lelki és testi állapotára egyaránt kiterjed a figyelme, hiszen a kettő oda-vissza hathat egymásra – mondta dr. Szabó Zoltán. Arról is beszélt, hogy sok esetben az egyén maga megfogalmazza, hogy segítségre van szüksége, és fel is keresi a szakrendelést, ám ha nem így történik, akkor a hozzátartozók, munkatársak odafigyelésén múlik, eljut-e hozzájuk. – A diagnózis felállításához a szakmai hozzáértés mellett emberismeret és empátia is kell. Sokszor elegendő a pszichoterápia, de van, amikor gyógyszeres kezelés is szóba jön, vagy a kettő kombinációja. A mentális betegségek esetében a tünetmentesség, az egyensúlyi állapot elérésére jók a kilátások, ám ez nemcsak a szakembereken múlik, kell hozzá a páciens akarása és türelme is – húzta alá dr. Szabó Zoltán.

Kohl Gyöngyi

H I R D E T M É N Y

Tájékoztatom a lakosságot, valamennyi, a településen székhellyel, telephellyel rendelkező gazdálkodó szervezetet, a Paks város területén működő civil szervezeteket és a helyben működő egyházakat (továbbiakban: Partnereket), hogy Paks Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 155/2020. (VI. 29.) számú határozatával döntött a „Paks városát érintő hat úttelevzés kapcsán” a kiemelt fejlesztési területté nyilvánításról, valamint a tervezési programról, miszerint a településrendezési eszköz (Településszerkezeti Terv) módosítását a kiemelt fejlesztési területen és környezetében elindítja. A Képviselő-testület a 181/2020. (IX. 9.) határozatával döntött a Helyi Építési Szabályzat módosításáról ez ügyben.

A Paks városát érintő úttelevzések és ezek vonzata miatti településrendezési eszközök módosítása az alábbi területeket érinti:

- A 6. számú főút Paks és az 512. számú főút közötti szakasz négynyomúsítása.
- A 6237. jelű M6 autópálya – 6. számú főút paksi összekötő út megvalósítása.
- A 6238. jelű Paks, nyugati elkerülő út megvalósítása (6. számú főút – 6232. jelű út – 6231. jelű út összekötése).
- Paks, északi városrész bekötése a 6231. jelű összekötő úthoz.

A településrendezési eszközök módosítása a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kr.) 32. § (6) bekezdése alapján tárgyalásos eljárási rend szerint történik.

A véleményezési dokumentáció az önkormányzat hivatalos honapján megtekinthető: www.paks.hu / információk / hirdetémények, közzétételek rovatban, valamint a Paksi Polgármesteri Hivatal 223-as irodájában.

A tervek módosításának véleményezése a Kr. 42. § (1) bekezdése és Paks Város Önkormányzata partnerségi egyeztetésről szóló 8/2019. (III.18.) önk. rendelete, valamint az 546/2020. (XII.2.) Korm. rendelet – a veszélyhelyzeti eljárási szabályokról – alapján a

lakossági fórumot elektronikus úton bonyolítjuk le.

A Partnerek észrevételeiket és javaslatukat **2021. július 24-ig** kizárólag elektronikus úton tehetik meg, és kérelem benyújtásával partnernek jelentkezhetnek be a pm.titkarsag@paks.hu e-mail címre.

A kérelemben meg kell jelölni a módosítás célját, amennyiben a bejelentkezni kívánó Partner természetes személy, úgy a nevét, lakcímét, levelezési címét, telefonszámát és e-mail címét, egyéb esetben a Partner nevét, székhelyét, képviselőjét, levelezési címét, telefonszámát és e-mail címét.

Azon Partnerek, akik 2021. július 24-ig a véleményezési eljárásba nem jelentkeznek be, az eljárás további szakaszában nem vehetnek részt.

Paks, 2021. június 29.

Szabó Péter
polgármester

MAGYARORSZÁG

ÉLETRE KELT A TÁJ!

MISKOLC

magyarorszagujraindult.hu

Növekszik az áramfogyasztás, szükség van új erőművekre

A MAVIR előrejelzése 2030-ra már 8000 megawattos áramfogyasztási csúcsokat prognosztizál. Mittler István, a Paks II. Zrt. kommunikációs igazgatója rámutatott, hogy a növekvő áramigény is igazolja, hogy a hazai nukleáris kapacitás hosszú távú fenntartása az ellátásbiztonság szempontjából nemzeti érdek.

Fotó: Paks II. Zrt.

Az elmúlt hetekben többször megdőlt, s minden korábbinál jobban megközelítette az abszolút csúcsot a nyári bruttó áramfogyasztás rekordja Magyarországon. Az új nyári fogyasztási csúcs rávilágít, hogy a növekvő hazai villamosenergia-igényeket csak akkor lehet biztonságosan kielégíteni, ha van megfelelő alaperőművi kapacitás, hívta fel a figyelmet Mittler István. A Paks II. Zrt. kommunikációs igazgatója aláhúzte, hogy a csúcsideszakban a megújuló egységek kapacitásuk töredékén működtek. A szélerőművek 59 megawatt, a naperőművek 158 megawatt teljesítményt adtak, holott az előbbieket beépített kapacitása 320 megawatt, az utóbbiaké 1600 megawatt. Ennek tükrében az import aránya megközelítette a 40 százalékot, ami – mint mondta – kockázatos, ezért szükség van az időjárástól függetlenül termelő hazai egységekre.

A kommunikációs igazgató emlékeztetett rá, hogy először június

22-én 6660 megawattos csúcsot regisztrált a MAVIR Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zrt. Egy nappal később, június 23-án újabb, 6814 megawattos történelmi nyári rekordot mért a MAVIR, majd június 24-én ez is megdőlt, amikor 6940 megawattot regisztráltak. Ez az érték mindössze 179 megawattal marad el a 7119 megawattos abszolút rendszerterhelési csúcsától, amit 2021. február 11-én, fűtési szezonban mértek.

A júniusi csúcserőterek kivétel nélkül a 18 óra utáni időszakban születtek, 27,7–30,2 Celsius-fok napi átlaghőmérséklet mellett. A kora esti órákban re-

gisztrált rekordok időszakában a naperőművek a beépített kapacitásuk mindössze 10-15 százalékával tudtak hozzájárulni a villamosenergia-termeléshez, a június 24-i 6940 megawattos rekord áramigény 37 százalékát importból kellett fedezni.

– A MAVIR közleményben hívta fel a figyelmet arra, hogy a nyári és a téli rendszerterhelési csúcsok értékei egyre inkább megközelítik egymást, így hazánk rendszerterhelési karakterisztikája hasonló jegyeket kezd mutatni a mediterrán országokéval. A rendszerirányító prognózisa szerint ez a tendencia a jövőben is folytatódni fog – változt

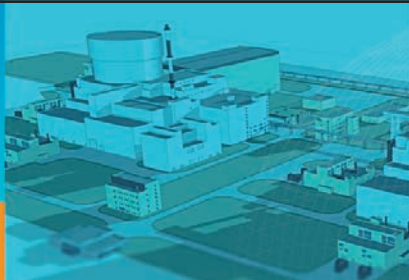
Mittler István. Hozzáfűzte, hogy a MAVIR adataiból az is látható, hogy húsz éve még mindössze 4540 megawatt, tíz éve pedig 6212 megawatt volt az éves nyári rendszerterhelési rekord. A villamosenergia-fogyasztás az élet színvonal emelkedését mutatja idehaza is, akárcsak máshol a világban, a jóléttel és a technikai fejlettséggel együtt növekszik. Magyarországon az egy főre jutó villamosenergia-fogyasztás még mindig jelentősen elmarad a nyugat-európai szinttől, mindössze fele például az osztrák értékeknek. – Az előrejelzések 2030-ra már 8000 megawattos abszolút csúcsokat mutatnak, és hosszabb távon további exponenciális növekedést vetítenek előre. A hazai nukleáris kapacitás hosszú távú fenntartása az ellátásbiztonság szempontjából nemzeti érdek, a növekvő áramigény alátámasztja, hogy szükség van a két új atomerőművi blokkra – összegezte a Paks II. Zrt. kommunikációs igazgatója.

(X)

PAKS II.
ATOMERŐMŰ ZRT.

www.paks2.hu

*Olcsó
Biztonságos
Klimabarát*

 Paks II. Atomerőmű Zrt.

Elérhető az uniós digitális Covid-igazolvány

Az Európai Unión belüli utazásához igényelje az uniós digitális Covid-igazolványt az EESZT applikáción keresztül, az EESZT lakossági portálján, a kormányablakokban vagy a háziorvosánál!

Kérjük, utazása előtt mindenképpen tájékozódjon a célország szabályairól!

EESZT

Elektronikus
Egészségügyi
Szolgáltatási Tér

Fotó: Szaffner Ferenc

Jó napot, mi újság?

Molnár Imréné

Hálás azért, hogy húsz éven át megélhette az önzetlen adás örömét, ami véleménye szerint semmihez sem fogható érzés. Molnárné Ancika – így vált ismertté és szinte intézménnyé Pakson – most mégis úgy döntött, befejezi a rászorulóknak segítségéért végzett munkát.

A 2000-es évek elejétől eleinte egyedül, majd társakkal és alapítványi keretek között segítette a rászorulókat Molnár Imréné. Szerette volna átadni a stafétát, kereste az utódját, s bár találkozott olyanokkal, akikben az önzetlenség megvan, de azt a feltétel nélküli elfogadást, amit ők képviseltek, senkiben nem találta meg, ezért felszámolták a Segítők házát, és megszüntetik az alapítványt is. Nehéz döntés volt, ismeri el Ancika. Az utolsó lökést az adta meg, hogy végül mégsem jutottak hozzá a várt ingatlanhoz. – Ennek most már örülök – fogalmaz, hozzáfűzve, hogy semmi sincsen véletlenül. Mint ahogyan az sem volt az, amikor Paksra ke-

rült. Hogy végül így történt, ma már úgy látja, élete legjobb döntése volt. – Vezetett dolgok ezek. Amikor az embert mellőzik, lépni kell – vallja.

Mindez valamivel több mint húsz esztendővel ezelőtt történt. Korábban darusként az atomerőműben dolgozott, így sok ismerőse, régi kollégája él a városban, ezért döntött úgy, hogy itt telepszik le nyugdíjas éveire. Buszszal járt, a Szent István téren leszállva sokszor látta a hajléktalankokat. Segíteni akart rajtuk, ezért a továbbiakban úgy és annyit süttött, hogy tudjon vinni nekik is. Aztán ételt vitt a Duna-partra, a fedél nélkül élőknek, s nem sokkal később már a múzeum melletti parkolóban „találta magát” az üstjével, bográcsával, s főzte az ételt karácsonyra a szegényeknek. Hajnalban a háza szuterénjából egyedül cipelte fel az üstöket, bográcsokat, becsomagolt ajándékokat, mire megjött a fuvaros, hogy indulhasson főzni a szeretetvendégségbe. Kért, kalapolt, gyűjtött, hogy ne csak

étel, hanem ajándék is jusson a rászorulóknak. Hogy mi hajtotta? Azt mondja, sváb származása miatt sokszor érte hátrányos megkülönböztetés, tudja, milyen mellőzöttek lenni. Hogy honnan volt erő, kitartás? – Kaptam erőt, hogy meg tudjam tenni – fogalmaz egyszerűen. Nem maradt egyedül, akadtak társai is, akikkel alapítványt is létrehozta. Egyre komolyabbá, szervezettebbé vált a jótékonykodás. Köszönöm azoknak, akik mellém álltak, különösen Barta Józsefnek, aki éveken át segített azzal, hogy rendelkezésünkre bocsátott egy épületet, területet – fűzi tovább gondolatait. Nem titkolja, hogy akadtak irigyek, szkeptikusok, akik azt feltételezték, hogy ők ebből hasznot húznak, akiket zavartak a rendezvényeik. Mert bizony gyakran állt a sátor a Segítők házának udvarán, s várták étellel, adománnyal a társadalom periferiájára szorultakat. Rengeteg időt, energiát, sőt pénzt is áldoztak erre az elmúlt húsz évben. Persze voltak pillanatok, amikor

alábbhagyott az erő, de Ancika végeláthatatlan energiája – úgy tűnt – nem lankadt.

Véleménye szerint a rászorulóknak is változtak húsz év alatt. A „régik” hajléktalanok között sok volt a képzett, intelligens, akiket többnyire családi válsághelyzet sodort a perifériára. Azok viszont, akik mostanában a klientúrájuk zömét alkotják, beleszülettek ebbe a helyzetbe, úgy nőttek fel, hogy nem volt kapaszkodójuk, nem volt gyökerük. Azt mondja, nagyon kritikus magával, másokhoz is ezzel a maximalista szemlélettel fordul, de nem és nem hajlandó tágitani a véleményétől, hogy azok, akik náluk kötöttek ki, önhibájukon kívül kerültek ebbe a helyzetbe. Ennek oka szerint az, hogy nincs beléjük kódolva, hogy tanulni, dolgozni, beosztani, takarékoskodni hogyan kell. Mint mondja, ezeknek az embereknek a többsége egyszerűen nem látott más, jobb példát, egyszerűen nem volt előttük minta. – Ezek égi, nem emberi dolgok – szögezi le. Soha nem kereste, hogy mivel szolgáltak rá erre, vagy mit tettek, esetleg nem tettek. Sőt, bármilyen meglepő, mint kiderül: hálás nekik. – Hálás vagyok, hogy volt, aki elfogadta, hogy tudtam adni. Az önzetlen adás öröme felülmúlhatatlan érzés – összegzi. Kapott elismerést, városi kitüntetést, ami – bár ezekre soha nem törekedett – örömmel tölti el, de még nagyobb örömet jelentettek neki a hálás tekintetek, szavak. Tavaly karácsonykor azonban újra szembesülnie kellett azzal, hogy meghaladja erejüket ez a feladat. Száznolcvan csomagot tudtak összekaparni, harminc család ajándék nélkül maradt. – Akkor tudatosult bennem még inkább, hogy ehhez mi már kicsik vagyunk. Nőttek az igények, mi pedig megöregedtünk – fogalmaz. Mivel nem találta meg azt, akinek jó szívvel továbbadta volna, amit felépített, úgy döntött, az égiekre bízva a feladatot, ő pedig „visszatér” az otthonába, és éli a nyugdíjasok megszokott mindennapjait.

Szabó Vanda

Mesterségekről első kézből

Juhász Szilvia nőiruha-készítő és szabó

– **Miért választotta a nőiruha-készítő szakmát?**

– Apai nagymamám mindig hímzett, kötött, varrt valamit, anyukám szintén. Kicsi gyerekkoromtól szerettem kézműveskedni, rajzolni.

– **Milyen tanulmányokat szükséges elvégezni ehhez?**

– Jelenleg különböző fokozatok és többféle irány létezik. A középiskolában női szabó képzésen kell részt venni, később tovább lehet lépni, akár ruhaipari technikusnak vagy könnyűipari mérnöknek tanulni. Én mestervizsgát tettem. Minden attól függ, hogy az illetőnek milyen szakmai tervei vannak.

– **Jelenleg mivel foglalkozik, hol tevékenykedik?**

– A piactéren található Ruhaszerviz elnevezésű üzletemet vezetem. Teljes körű ruházati és lakástextil-javítást, átalakítást és közvetített szolgáltatással mosást, vegytisztítást végzünk, ezen kívül jelmezkölcsönzéssel, -készítéssel is foglalkozunk. Mindemellett mérték utáni, egyedi női ruhákat készítek. A „zero waste”

jegyében textilzsákokat, táskákat varrok, amelyek megfelelő alternatívát jelenthetnek a környezettudatos napi bevásárláshoz az egyszer használatos műanyag helyett. Megcsináltam a saját vállalkozásomat, ahol tudtam kamatoztatni azokat a dolgokat, amiket megtanultam, de már a saját arculatomra formálhattam az ötleteimet. Az üzlet természetesen az alapítással nem készült el. Ez egy folyamatos fejlődés az újdonságok, inspirációk alapján. Az elején ne-

héz, rögsz az út, és a munkához rengeteg elmélet is kell, hogy utána a gyakorlatban jól lehessen művelni ezt a szakmát. De minden fáradalmat megér az érzés, amikor azt látom, hogy az általam készített ruhában az ügyfelem jól érzi magát, boldog és felszabadult. Engem az ilyen pillanatok motiválnak.

– **Ezek mellett még mi ennek a szakmának a szépsége? Mit szeret benne?**

– Leginkább magát az alkotás folyamatát. Ezen belül a textili-

ák sokféleségét, a sík anyagból egyedi méretre, alkatra ruhákat létrehozni, tervezéssel, szerkesztéssel, szabással, varrással, vasalással. Szeretek az ügyfeleimmel foglalkozni, segíteni ruházattal, lakástextillel kapcsolatos problémáik megoldásában, elképzeléseik megvalósításában. Ez egy gyönyörű szakma. Fantasztikus érzés, ahogy egy kétdimenziós rajzból, látványtervből kézzel fogható, háromdimenziós terméket hozunk létre. Ennek ellenére egyre kevesebben választják a ruhakészítő szakmát, ezért kihalóban van, pedig nagyon fontos lenne az utánpótlás. Úgy gondolom, hogy a kétkezi munka, az alkotás vonzereje elvész. Jól jellemzi ezt a folyamatot egy szakmai cikkből származó idézet: „Tucatruhákban pózol az Insta-generáció: közben szép lassan kihal egy ősi szakma.”

– **Mit üzen azoknak, akik mégis ezt a hivatást választják, milyen ez a szakma, milyen adottságok szükségesek a műveléséhez?**

– A varrónő ma már, ha kell, önállóan dolgozik, a szabástól a varrásig, sőt a vasalásig mindent képes elvégezni. De dolgozhat varrodában, kisebb-nagyobb varróműhelyekben, ahol kifejezetten a varrás folyamatában vesz részt. A varrónőt egy dolog jellemzi: határtalan érzék a ruhaanyag és kedvesség az ügyfél iránt. E két dolog összessége adja az ügyfélbarát munkavégzést, és a tökéletes, minőségi végeredményt, a csodát: a ruhát. Jöjjenek, tanuljanak minél többen. Megtanulhatnak tökéletesen bánni a ruhaanyaggal, ollóval, tűvel, cérnával. Jó kézügyesség, forma- és térlátás, szorgalom, türelem és sok-sok gyakorlás kell ahhoz, hogy valaki jó szakember legyen.

Sólya Emma

Fotók: Szaftenauer Ferenc

Paksi Hírnök retró

A Paksi Hírnök harmincadik évfolyamában van. A jeles évforduló alkalmából az idén megjelenő lapszámok mindegyikében ízelítőt adunk ebben a rovatunkban abból, mi mindenről olvashattak már a helyi lapban. A Paksi Hírnök a kezdetektől fogva nemcsak tájékoztató funkcióval bír, hanem közéleti és kulturális szerepet is betölt, emellett Paks kordokumentuma.

TEPLOSZENTELŐ KÖMLÖDÖN

Nemrégiben befejeződött a kömlödi Szent Imre katolikus templom mintegy két évvel ezelőtt kezdődött felújítása. Az egyház szokásainak megfelelően a templomot szeptember 21-én, szombaton, 10 órakor újrászenteli dr. Mayer Mihály pécsi megyéspüspök. [...] Dunakömlődre az első német ajkú családok 1785-ben, a németkéri betelepítésekkel egy időben kerültek. Az iskola, plébánia és más középületek után 1825-ben kezdték el építeni a templomot, melyet a következő év Szent Imre napján fel is avattak. A templom búcsúja november 5-én van. Az épület eredetileg egy meglehetősen magas, mintegy 48 méteres toronnyal készült, de a statikailag instabil szerkezetet az 1800-as évek végén lebontották. 1929-ben húzták föl az új tornyot, amely lényegesen alacsonyabb. A templom fennállásának több mint másfél évszázada alatt csupán néhány apróbb javítást végez-

tek, így az építmény állapota fokozatosan romlott. A renoválás tervezése már korábban elkezdődött, de 1994-ig kellett várni, amíg a madocsa templom helyreállítása után szabaddá váltak a toronyállvány szerkezetei. A felújítás érdekében az egyház gyűjtést kezdett, amelyhez hozzájárult a Műemlékvédelmi Hatóság, a püspökség, de komoly anyagi segítség érkezett a németországi testvérvárosból, Reichertshofenből is. A helyreállítás összköltsége közel nyolcmillió forintba rúg. A renoválás során rendbe tették a beázott, elmállott falakat, a repedéseket betömték, kívülről-belülről lefestették, lemeszelték az épületet. A tetőt teljes egészében újra lefedték, a fából készült tartószerkezeteket lekezelték. A torony új rézborítást kapott, és a toronyórát is megjavították, ami most szépen jár, világít, és kellemes hangon üti az órákat. [...]

Székel Péter

1996. szeptember 6., 8. évf. 32. szám

Épül a Penny Market

Tavaly már hírt adtunk arról, hogy az OMV-benzinkút és a tanuszoda közötti, közel tízezer-harminckét négyzetméter nagyságú területet megvásárolta a győri székhelyű HLM PS PALME Befektetési Kft. városunk önkormányzatától több mint harmincegy millió forintért. Az elmúlt héten megkezdődtek a nagyszabású föld-

munkálatok a helyszínen, s előreláthatólag szeptember 30-ig felépül az áruház, amelynek élelmiszerüzlete, a Penny Market kilencszáznyolcvannégy négyzetméteres, az Ottó Bauer által üzemeltetett húsüzlet egy-százhetvennyolc négyzetméteres lesz, e mellett száz férőhelyes parkoló is létesül. [...]

1997. június 20., 9. évf. 23. szám

Megszépült a Prelátus

A Prelátus felújításának augusztusban megkezdődött munkálatai befejeződtek. Az épületet a héten adták át tulajdonosának, a városi önkormányzatnak. [...] A felújítás során a teljes fa- és tetőszerkezetet cserélték, és megteremtették a lehetőségét annak

is, hogy a tetőteret később beépíthessék. Új vizesblokkokat is kialakítottak, és helyreállították a világítást, s a pincének egy része majd klubszobaként működik az átadás után.

-solya-

1996. október 25., 8. évf. 39. szám

Gázfáklyagyújtás

Pakson

Gázláng gyulladt október 19-én délután Pakson. [...] A „tűzet viszek, lángot viszek” óvodásdallamra a tolnai úti csemeték játékát tekinthette meg az ünneplő nagyközönség, majd [...] Herczeg József és a két fővállalkozó cég vezérigazgatója az *Örömdó* hangjaira meggyújtotta a gázfáklyát: reprezentálva, nem kell Pakson már fájni, mert van gázszolgáltatás. [...] A városháza előterében [...] emléktáblát lepleztek le, ami jelzi majd a betérőnek: a millezcentenáriumi évében, lakossági összefogásra, 1996. október 1-jén indult a gázszolgáltatás, a DÉGÁZ Rt. beruházásával, az INNOTERV Rt. kivitelezésében.

Pozbai Ildikó

1996. október 25., 8. évf. 39. szám

„Kísérteties” hasonlóság

Lapunk kérdésére válaszolva Juhász Sándor cáfolta, hogy bármi köze lenne a leva árfolyamának zuhanásához. Mint megtudtuk, a Népszabadságban közölt fotó láttán másnap csörgött a telefon, és D. Szabó Mária, a VMK igazgatója is számon kérte az igazolatlan távolmaradást, miszerint: Nem elég, hogy nem voltál értekezleten, még ennek tetejébe Szófia utcáin klimpírozol! Juhász úr azonban alibivel rendelkezik a kérdéses időpontban, mint mondotta: kosármeccsen volt. (A hangszerezéssel való kapcsolatát azonban még az ügyvezető sem tudta letagadni. Nyár óta már kétszer vett zongoraleckét Sárközi Lászlótól, a Művészeti Iskola tanárától.)

-Pr-

1997. március 21., 9. évf. 10. szám

Sztrájkhullám Bulgáriában

Közellátási káosz, zuhan a leva árfolyama

Elkészült a beruházás

Rendhagyó módon szeptember 2-án, hétfőn volt a tanévnyitó a Vak Bottyán Gimnáziumban. Az ünnepég után máris birtokba vették a diákok az új épületrészt. A három új tantermet két első és egy negyedik osztály foglalta el.

1996. szeptember 6., 8. évf. 32. szám

Új úton

Herczeg József polgármester, Szabó József, a Paksi Atomerőmű Rt. vezérigazgatója, Csordás Csaba, az Útgazdálkodási és Koordinációs Igazgatóság igazgatója, valamint Rikker István, a Tolna Megyei Állami Közútkezelő Közhatal Társaság ügyvezető igazgatója szerződést

írt alá az elmúlt héten a várost elkerülő út és a négysávosra bővített hatos utat összekapcsoló, tűzoltólaktanya melletti csomópont kiépítéséről. Az első szakasz, az elkerülő út birtokba vételére – minden jel szerint – még idén lehetőség nyílik. [...]

1997. március 21., 9. évf. 10. szám

Statiszták kerestetnek!

Várják mindazok jelentkezését, akik részt vettek 1974-ben a Paksi Konzervgyárban készült „Szikrázó lányok” című film forgatásán. A városi mozi a VMK üzemeltetésében idén ünnepi ötödik születésnapját. Filmhéttel tesz emlékezetesebbé az évfordulót. Ebből az alkalomból vetítik le a „Szikrázó lányok”-at április 1-jén, amikor ellátogat Paksra Bacsó Péter, a film rendezője, akivel találkozhatnak a hajdani statiszták. [...] A forgatókönyvben konzervgyárat jelöltek meg helyszínül, és a paksi gyár ígérkezett erre legalkalmasabbnak. [...]

-Pr-

1997. március 14., 9. évf. 9. szám

PAKSI HALÁSZCSÁRDA

Kibővült halászcárdánk – felújított panorámás terasszal – vállalja rendezvények szervezését akár 150 főig.

Családi ünnepségek, keresztelő, ballagás, lakodalom, vállalati ünnepségek teljes lebonyolítását kitélepilléssel is.

Szakács- és felszolgálótanulók jelentkezését várjuk gyakorlati képzésre.

Telefon: 06-75/311-272, 06-30/936-0696

E-mail: dunakomlod.halaszcsarda@t-online.hu

Először tartottak Levendulanapot

Kézműves foglalkozásokkal és levendulás különlegességekkel is vártak minden gyógy- és fűszernövény-kedvelőt a Levendulanapon. A Tourist Info Iroda és a Paksi Kertbarátok Egyesülete közösen szervezett eseményén a városban található, kijelölt levendulabokrokról bárki szabadon szüretelhetett.

Fotó: Molnár Gyula

– Kicsiknek és nagyoknak egyaránt lehetőségük volt mindenféle kézműves tevékenységre, az illatos képtől az illatpárnán át a levendulabuzogányig több dolgot készíthettek. A maguk hozta levendulából vagy az itt lévőből egyaránt alkothattak az érdeklődők – tájékoztott Galazek Viktória, a Tourist Info Iroda vezetője. A sokszínű kézművesprogram mellett

a Paksi Kertbarátok Egyesülete totóval is készült. A válaszok között azt is megtudhatták az ívet kitöltők, hogyan kell gondozni a levendulát. – Nem igényel különösebb ápolást vagy

öntözést. Lehet akár naposabb vagy árnyékosabb helyre is ültetni a kertben – tudtuk meg Nyiratiné Nász Rózsától, a Paksi Kertbarátok Egyesületének elnökétől.

A programon lehetőség volt levendulás fagyaltot kóstolni, illetve a különböző standoknál egyéb levendulás termékekkel is találkozhattak az érdeklődők.

– Levendulából, mentából, rózsából és citromfűből készült cukormentes termékekkel is készültem, kiemelném a levendulás zölddiósörpöt, valamint a levendulavirágból készült levendulaszirupot, ami természetes és tartósítószermentes – mondta Takács Gyöngyi termelő.

A Levendulanap érdekessége volt, hogy a város közterületein lévő kijelölt bokrokról mindenki szabadon szüretelhetett.

A szervezők az érdeklődés látán várhatóan a jövőben is megszervezik a programot.

Szép Zsóka

Múzeumok Éjszakája kicsit másként

A Paksi Városi Múzeum és az Atomenergetikai Múzeum ismét közösen szervezte a Múzeumok Éjszakája programot június 26-án. Mivel az Atomenergetikai Múzeum a pandémia miatt csak július elsején nyitotta meg kapuit, ezért a városi múzeum épületegyüttesének udvarain, valamint a képtár előtti téren rendezték az immár hagyományos eseményt. Dr. Váradyné Péterfi Zsuzsanna, a Paksi Városi Múzeum igazgatója elmondta: tulajdonképpen „kiköltöz-

tették” a Paksi Metszet kiállítási egységeit szabadtérre múzeumpedagógiai és ismeretterjesztő foglalkozásokkal. Az 1860-as évek divatja szerint és római kori ruhákba öltöztetett babákkal várták az érdeklődőket, a gyermekek többek között falusi udvaron játszhattak, és a császárláb másolatát is alaposan szemügyre vehették. A múzeum épületének történetéről szóló képes kiállítást ablakon keresztül tekinthették meg a látogatók. Enyedi Bernadett-től, az Atom-

energetikai Múzeum vezetőjétől megtudtuk, hogy olyan programelemet is kínáltak, aminek révén felfedező túrára indulhattak a családok a városban. A *Szabaddlábon a múzeum műtárgyai* program során a sugárkaputól a római kori leletig számos műtárgy fotóját kellett megtalálniuk az óvárosban a játékra jelentkezőknek, és ha jól válaszoltak az ezekhez kapcsolódó kérdésekre, ajándékot kaptak. A parkolóban álló Ural és Komondor járműveknek is nagy sikerük volt, előbbi hátuljában kisfilmek vetítettek. Krizsán Árpád hűsítő fizikakísérletei is sok érdeklődőt vonzottak. A Paksi Metszet udvarán a Hesz Ádám Akusztik, valamint Berek Dániel és Tábori Emese zenei műsorral örvendeztették meg a közönséget. Az előzetesen regisztráltak a Paksi Metszet két kiállítási egységében, a Régiségtárban és az Emléktérben kosztümös túrlatvezetésen vehettek részt, illetve megtekinthették a Paksi Képtárban megnyitott új időszaki kiállítást. Fusz Mátyás, Kristóf Krisztián és Zalavári András *A madarak tapsolnak, amikor felszállnak – Szemlélődési példagyűjtemény* című tárlatát Arató József nyitotta meg. Gyermekek és felnőttek egyaránt alkothattak az intézmény profiljához illeszkedő foglalkozásokon.

Sólya E.

Fotó: Szép Zsóka

Rost Andrea a komolyzenei est vendége

Rost Andrea, Kossuth-, Prima Primitissima és Liszt Ferenc-díjas operaénekes ad koncertet az Erzsébet Nagy Szálloda előtt július 17-én – jelentette be Bunkóczi András, a program szervezője sajtótájékoztatón, amit Szántó Zoltán alpolgármesterrel tartottak.

Fotó: Szép Zsóka

Hagyományteremtő szándékkal szerveztek komolyzenei programot Pakson 2019-ben, akkor Miklósa Erika adott koncertet. – A nagy sikerű rendezvényt 2020-ban a pandémia miatt nem tudtuk megtartani, idén azonban ismét lesz koncert, július 17-én Rost Andrea, Kossuth-, Prima Primitissima és Liszt Ferenc-díjas

operaénekes lép fel az Erzsébet Nagy Szálloda előtti téren – tájékoztatót Bunkóczi András. Az énekesnő operák gyöngyszeme-

iből válogatott az estre, Puccini szerzeményét, az *O mio babbino caro* című áriát az elnöki lakosztály erkélyén adja elő. Szán-

tó Zoltán alpolgármester szerint a városi rendezvények palettáján színes elemként jelenik meg Rost Andrea koncertje. Mind a helyszín, mind a kísérőelemek méltó környezetet a világ színvonalú énekesnő produkciójához. Az operaénekes koncertje előtt operetekből hallhatnak válogatást az érdeklődők. Az első négyszáz vendéget üdvözlőitallal és ajándékkal köszöntik az eseményen, de egyéb meglepetések is várnak a közönségre. A program támogatója Süli János miniszter, Paks Város Önkormányzata, az MVM Paks Atomerőmű Zrt., a Paks II. Zrt., valamint a Duna-korzó Polgári Egyesület.

-wph-

A rendezvény miatt megváltozik a forgalmi rend a Szent István téren: a Kossuth Lajos utca, a Deák ház, valamint a Kalap utca és a Bajcsy-Zsilinszky utca kereszteződésénél lezárják a területet 17 és 22.40 óra között. A Hegyhát utcai házak, valamint a Szent István téri társasházak lakói lakcímük igazolásával közlekedhetnek gépjárműveikkel a Kossuth Lajos utca felé. A változás az autóbusz-közlekedést is érinti, a Duna-korzó felől érkező helyi járat a Kiss-Nádas vendéglőnél áll meg, majd az Erzsébet Nagy Szálloda mögötti parkot elhagyva fordul a 6-os útra és érkezik a Táncsics utcai autóbusz-pályaudvarra. A lezárt területen parkoló autókkal 17 óra után nem hagyhatják el a területet, ezért érdemes a kezdés előtt átparkolni máshova.

A sillerboroké volt a főszerep Pakson

Hat arany, húsz ezüst és huszonnégy bronz minősítést adtak ki a regionális sillerborversenyen, valamint nyolc oklevelet. Ahogy arról korábban hírt adtunk, második éve nem tudták megrendezni Pakson a hagyományos országos sillerfesztivált a koronavírus-járvány miatt. Ennek hiányát enyhítendő regionális sillerborversenyt rendezett a Sárgödör téri Présháztulajdonosok Egyesülete, a közönséget pedig zenés borbarangolásra hívták. Bár a borversenyt regionálisnak hirdették, természetesen szívesen fogadták a távolabbról érkező nevezéseket is. A nedűket szakmai zsűri bírálta a hagyományos húszpontos rendszerben, vizsgálták a színt, a tisztaságot, az illatot, az ízt és a zamatot. Volt mit kóstolni a bizottságokban, ugyanis tizenöt településről összesen hatvannégy bort neveztek a gazdáik. Délután Sárgödör téri zenés borbarangolásra várták az érdeklődő közönséget: a programhoz csatlakozott nyitott pincékben (Fabro Pince, Hirt József, Wolf János, Molnár János, Tímár János–Hirczi Ferenc, Mayer István, Kovács Mihály, Heiszler István, Girst Ádám, Fink Zoltán) italjegy meg-

Fotó: Molnár Gyula

vásárlásával ízlelhetek nem csak sillerborokat, miközben térzene szól Papp István jóvoltából. Ha a járványhelyzet engedi, és jövő januárban megkezdhetik a szervezőmunkát, akkor 2022-

ben ismét lesz országos sillerfesztivál. A regionális rendezvény fő támogatója a Duna-korzó Polgári Egyesület volt.

-gyöngy-

Gastroblues: Csak azért is fesztivál

Fotók: Molnár Gyula

A koronavírus-járvány idején a kultúra, ahogy életünk sok más elmaradhatatlan része parkolópályára került. Szinte mindenki, aki benne, körülötte működött és dolgozott, a kezdeti csend után elsősorban a saját és szerettei egészségének védelme mellett azon gondolkodott, hogyan tovább.

Minden bizonytalanná vált. A zenei ipar egyszerűen megállt, szinte teljesen megszűnt. Elmaradtak a hagyományos fesztiválok, rendezvények, bezárták a nagy és kisebb koncerthelyeket, klubokat. A művészek és zenekarok turnéi félbemaradtak. Olvastunk arról is, hányan tették le a hangszer, választottak más hivatást.

Bezártságunkban a számtalan felületet, területet működtető internet, a digitális világ szakértői megmutatták azt a bizonyos utolsó szalmaszálát. Jött az online mint megmentő. A zenész és közönsége újra egymásra találtak, különös kapcsolat kezdett kialakulni a stúdiókban, garázsokban, raktárakban, üres termekben játszó előadók és az őket monitorokon figyelők között.

Nyilvánvalóan ez nem volt az igazi. A steril körülmények, a hibátlan hangzás és képi minőség mellett minden alkalommal előkerült, hogy ez közönség előtt milyen lett volna. Mi is csak sóhajtottunk egy nagyot a monitorok kikapcsolása után. Tudtuk, hogy egyszer majd ennek vége lesz, így nem mehet tovább. A tudomány, az orvoslás hatásai, dolgozóinak elkövető munkája nyomán a járvány visszaszorítása nyomán éledezni kezdett a remény. Először csak ritkán és szerény körülmények között, de a zenei világban megmozdult va-

lami. Az apró próbálkozásokat követték a nagyobbak, nyíltak a klubok, már láthattunk szabadtéri zenei rendezvényeket is. Megjelentek a tervek, az előadók, a koncertek szervezői turnémenetrendekről számoltak be. A bátrak elmaradt rendezvények és fesztiválok pótlásán munkálkodtak.

Így történt a Gastroblues Fesztivál szervezésével kapcsolatban is. A 28. rendezvény online eseményként sikeresen lezajlott, dicséretes módon még nemzetközi jellegét is megtartotta külföldi fellépőkkel. A Gárdai család már akkor elkezdte az előkészítő munkálatokat, amikor szinte semmi nem volt biztos, jómagam is kérdően néztem rájuk, midőn elmondták a tervezett programot, a fellépők listáját. A nevek között világhírű zenészek is felbuc-

kantak. Őszintén szólva akkor ez nehezen hihetőnek tűnt, de több mint bátor próbálkozásként hatott. Olyan „csakazértis” megcsináljuk hatása volt.

Aztán tessék! A 29. Nemzetközi Gastroblues Fesztivál az összes helyszínén, minden tervezett programjával, világsztárokkal és hazai, valamint határon túli előadókkal a kísérő rendezvényeivel együtt hús-vér közönség részvételével sikeresen lezajlott. Itt akár pontot is tehetnénk, de voltak olyan zenei teljesítmények, melyeket ki kell emelnünk.

A klubkoncerteken egyértelműen a legnagyobb elismerést a paksi születésű és a zenei pályáját is a városban töltő Takács József „Jozzy” érdemelte ki. Alkalmi zenekarának tagjai más együttesekben már bizonyítottak, itt pedig azt, hogy a hajdani Led Zeppelin zenei világával nagyon jó barátságban vannak. Jozzy elképesztő virtuozitással bánik hangszereivel, látványos, nagyon bonyolult megoldásokat is könnyen kezel. Sokoldalú, kapós zenész, szerintem látjuk majd nagyszínpadon is a jövőben.

Korábban sokfelé, sok mindent lehetett hallani a rendezvények jelenlegi törvények által engedélyezett megtartása kapcsán, a részvételi korlátozások okozta nehézségekről, oltási igazolványok beszerzésének körülményeiről. A fesztiválra való bejutás, az ellenőrzések azonban könnyedén zajlottak a jelenlegi szigorúbb helyzetet kezelő rendezői gárda jóvoltából. Az ESZI csarnokban is megfelelő volt a látogatottság, a visszatérő blues arcok, és az újak is láthatóan élvezték a zenét, kóstoltak, koccintottak. Tipikus paksi fesztiválhangulat. Mintha megállt volna az idő. Az új vendégek sorát erősítette a Moszkvából érkezett Levan Lomidze, akit a nemzetközi sajtó „az orosz történelem első tíz legkitüntetettebb” gitárosának nevez, és zenekarával túl 70 amerikai koncerten bemutatkoztak Pakson. Előadásukban hangsúlyt kapott a változatosság, a stílusok közti kapcsolat, az erőteljes egyéni játék. Ez vonatkozik Robben Ford, a világ egyik legjelentősebb gitárosa és Bill Evans szaxofonos játékarára is. A világhírű művészek évtizedek óta a műfaj élvonalában játszanak, útjukat milliós példányszámú lemezeladások, Grammy-díj jelölések, fantasztikus sikerek kísérik. Hab a tortán, hogy mindketten játszottak Miles Davis zenekarában. Korukat meghazudtoló módon, nagyon magas hőfokon adták elő programjukat, Evans még a csillagokat is lefújta, Robben Ford kreatív és nyitott személyisége, technikai zsenialitása nagyszerűen érvényesült.

➡ Azt rögtön felfedeztük, hogy Krissy Matthews a Hamburg Blues Bandben nem fog meghúzódni a háttérben. Sajnos Chris Farlowe egészségügyi problémák miatt nem tartott az együttesrel, így egy világsztárral kevesebben voltunk. A fiúk feledtették a hiányt, Matthews pedig adott egy kis előzetest. Amúgy az evangélikus templomban is fellépett. Örült fazon, barátkozós típus, azonnal beszédbe elegyedik a közönséggel, kérdezzet, humorizál, be nem áll a szája. A templomi délelőtti fesztivál igazán értékes részét képviselte. A WOMEX- és Kossuth-díjas Muzsikás együttes egyébként is nagyon erős műsorát a varázslatos hangú Kacsó Hanga emelte a legnagyobb magasságokba. Az együttes egyik alapítója, Hamar Dániel elmondta, hogy a muzsika az ember lelki szükséglete. A jó zene hatására egyensúlyba kerülünk, beindulnak az öngyógyító folyamatok. Nos, ez az, amire most nagy szükségünk van. Ferenczi György a Rackákkal a fináléban együtt játszott a legendás népzeneészekkel, igazi örömei pillanatokat okozva. A folk, az etno rock domináns volt a templomi koncerten Ferenczi Gyuriék és a sugárzóan tehetséges, székelyföldi TransylMánia jóvoltából. A koncert bevételét ebben az évben is felajánlották a szervezők a kárpátaljai Visk magyar nyelvű óvodája működésének segítésére.

A bohém Krissy Matthews az ESZI nagyszínpadán ott folytatta, ahol előzőleg abbahagyta. Most saját zenekarának élén vibrált. Már ezer koncerten is túl van a norvég-brit gyökerekkel rendelkező gitáros, és még nincs 30 éves. A legbonyolultabb szólói közben sem felejtett el a közönségnek mókás grimaszokat vágni, ha kellett, szaladgált vagy szökelt a színpadon. Persze, hogy imádta mindenki.

A vasárnapi Kárpát-medencei Piknik sokszínű, ingyenes műsora a főzőverseny résztvevőivel és a zenei felhozattal számtalan érdekességgel szolgált. Annak ellenére, hogy a belépés védettségi igazolással, és létszám korlátozás mellett volt lehetséges, már délelőtti is

komoly érdeklődés mellett játszottak a fellépők. Kalus, aki a kisszínpad zenei gazdjaként és irányítójaként már többször játszott, a szabadtéri programot kifinomult muzsikával, az egyre jobban fejlődő Ocsovay Damjannal és dr. Gál Gábor „Dokival” nyitotta meg. Onnan már nem volt megállás. Zentáról a City Call Jam Band játszott rock klasszikusokat. Egy beugrás feledtette a betegsége miatt távolmaradó Török Ádámot. A rosnayói Pál Balázs Jenő vállalkozott a feladatra. A közelmúltban a vírus elvitte egyik legjobb zenésztársát és barátját, Balázs Fecót. Nehéz időszakon van túl velünk együtt, ezért találkozásunk első pillanatait nemcsak kézfogással, hanem baráti öleléssel kezdte, mellyel energiát, erőt közvetítve és kapva indult a színpadra. Jenő szuper formát mutatott. Tisztán énekelt, minden szavát értettük, hosszú, nagyívű harmóniákkal dolgozott, a bonyolult ritmusokat is természetes könnyedséggel fűzte össze.

A csodás dallamokat, a népzenei tisztaságot az erdélyi TransylMánia műsora is tartalmazta, de egy meglepetést is tartogattak. A népzenei formák közepén fondorlatos módon átváltak dzsesszre, az énekes lányok levonultak,

és valami örült tempójú improvizációs folyamattal kezdett el hömpölyögni. A hangmérnök ott hagyta a pultot, előrement, megállt a főzőkánál a keverés közben, a koccintó poharak nem emelkedtek tovább néhány percre. Elképesztő volt. Aztán a sugárzó népdalok hangjai újra visszatértek, mintha mi sem történt volna. Kíváncsian várta a közönség a Loyal legénységét, a zenekarban korábbi X-Faktoros énekes mellett, egyetemi oktató és miniszteri biztos is muzsikált. Nem okoztak csalódást, ahogy mondani szokás, a produkció „oda volt rakva”. Két borítékolható sikerrel zárult remélhetőleg örökre a zene sötét időszaka, a több mint egy évig tartó kényszerszünet, bezártság és bizonytalanság ideje. A Tűzkerék és a záróprogramot nyújtó Bikini legendás legénysége tömött sorok, nagy közönség, láthatóan boldog emberek előtt játszottak. Felszabadult, lelkes zenészeket láttunk, akiken látszott, hogy ilyen pillanatokra vártak régóta. Minden olyan volt, mint amit megszoktunk, amit már nem szívesen engednénk el többé.

Paks visszatért, a fesztivál „csakazértis” sikeres volt, a szakmának is példát mutatott.

Kozma Győző

TEMETKEZÉS

Bemutatóterem: Paks, Kálvária utca 2.,
a Szentháromság téren – a Földhivatalnál
Telefon/fax: +36 75 311 065, +36 20 852 1520
Irodavezető: Wágner Aranka, Noszkóné Sz. Eszter

ЗАХОРОНЕНИЕ

Демонстрационный зал: г. Пакш, ул. “Калвария”
д. 2. (Paks Kálvária u. 2.), площадь “Сентхаромшар”
(Szentháromság tér), у памятника Троицы Руководитель офиса: Аранка Вагнер (Wágner Aranka),
Есепер Носко (Noszkóné Sz. Eszter)

Készlet 0-24 óráig:
+36 30 936 3255

www.pantartemetkezes.hu

Az eltűnt városkép nyomában

A paksi országos állatvásár

Fotó: Marhavásár Pakson (Inotai Imre felvétele, 1959, digitálisan színeztve)

Paks mint mezőváros kereskedelme akkor indult fejlődésnek, amikor 1738-ban megerősítették országos vásárokat tartására nyert jogát. Az évi négy országos állat- és kirakodóvásárt május 16-án, július 15-én, szeptember 21-én és november 19-én tartották. A vásárokat kétnaposak voltak, hétfőn az állatvásárt, kedden pedig a kirakodóvásárt tartották. (Monográfia, 379.o.) A nyárit hívták aratóvásárnak, a késő őszt pedig Katalin-vásárnak is. Ezekben a régi vásárokból lehetett beszerezni a kézműves mesterek hagyományos termékeit: a kádároktól hordókat, szüreti eszközöket, a disznóvágási kellékeket a teknővájó cigányoktól. Voltak még lószerszámok, csizmák, facipők, fonott kosarak, zománcos és agyagedények. A vásári zsongáshoz tartozott, hogy a kikiáltók reklámrigmusokkal csábították a vásárlókat asztalukhoz. (Lányi Miklós: Paks és Óvárosa, kézirat.) A paksi vásártér a Tolnai út közepén lévő dombon volt, az Újvároson keresztülvezető országút mellett kiszélesedő tágas, homokos területen. A vásár előtt látványos állatfelhajtás keretében hozták vagy terelték az országúton a szarvasmarhákat, sertéseket, lovakat, kecskéket. A felhajtandó állatok fajtáját olykor járványok korlátozták:

„A paksi úgynevezett Katalin országos vásár e hó 21-én és 22-én tartatik meg. Hasított körmű állatokat a száj- és körömfájás miatt felhajtani nem lehet.” (Tolnavármegye és a Közérdek, 1910.11.14., 4.o.)

Szerencsés esetben így szólt a hatósági engedély hirdetése:

„Paksi aratási országos állat- és kirakodóvásár 1912. július 15-én és 16-án lesz megtartva. Mindenféle állat felhajtható.” (Tolnamegyei Közlöny, 1912.07.14., 3.o.)

A hetipiac inkább az asszonyok, a vásár jobbra a férfiak népünnepélye volt. A vásári kocsmákban frissen csapolt sörrel, borral várták a vendégeket. A vásárteret és a vásárpénz szedésének jogát a századfordulón megvásárolta a község a közbirtokosságtól. 1913-tól a vásárjogot magán haszonbérletnek adták ki.

„A paksi vásártér és piacstereteken a helypénzeknek szedése 3, esetleg 5 évre haszonbérbe adatik. A kivenni szándékozók özv. Kern Józsefné tulajdonosnővel lépjenek érintkezésbe Pakson.” (Tolnavármegye és a Közérdek, 1913.03.06., 7.o.)

Népes volt többek között az 1918-ban megtartott „hadvásár” is annak ellenére, hogy az árak magasra szöktek:

„A vásár igen népes volt és tipikus példánya a háborús városoknak. Éves sovány sertések 1000-1300 kor., sovány ökrök 6-8000 kor., lovak 5-15000 kor. árban kelték darabonként. Ócska ruhadarabok fantasztikus áron.” (Tolnamegyei Közlöny, 1918.09.22., 2.o.)

Vidékről is jöttek hozzánk a vásározók, ezt nyelvünk is őrzi, hiszen a veszprémiek szavajárása volt, hogy „Lesz még Pakson vásár”, vagyis találkozunk még/megbosszulom én még ezt. A vásárokat a tolvajok, zsebesek tipikus vadászterületének számították, sok bűnesetet feljegyeztek a krónikák. 1935 novemberében a csendőrök a vásár mellett a Wiedemann-féle vendéglő udvarán csaptak le egy utazó gengszterbandára:

„Moziba illő módon került kézre a múlt év novemberében a paksi országos vásár alkalmával egy veszedelmes autós gangsterbanda, amely Pesterzsébetről rándult le Paksra, hogy amerikai stílusban fosztogasson a vásáron. Az autót egy vendéglő előtt állították le, aztán a banda tagja, férfiak és nők vegyesen szétszéledtek a vásárban. Csakhamar az autó kezdett telni a különféle lopott holmikkal. A csendőrök ugyancsak autón üldözték őket, de csak Pestszenterzsébeten érték be őket, ahol aztán az egész bandát letartóztatták és megbilincselve kísérték be a szekszárdi ügyészség fogházába.” (8 órai újság, 1936.02.16., 10.o.)

Az 1945 utáni fokozatos beépítések miatt a községi tanács új vásárteret rendezett be a település délnyugati részén, a Kölesdi út mentén, melynek emlékét ma a Vásár utca őrzi. A régi vásártérnek ma már nyoma sincs, az elmúlt évtizedekben ipari területté, majd fokozatosan lakóövezetté vált a Hősök tere környéke.

„A mai vásártér környéke esetleg alkalmas nagyobb géppálmás vagy ipartelep elhelyezésére vagy az autóbuszforgalom erősödésével kocsiszín építésére. A főúttól Ny-ra fekvő sportpálya és vásártér olyan hézagok, amelyek megtartására nincs szükség. A sportpálya a Duna felé eső alacsony téren jól elhelyezhető, a vásártér is elfér mellette. A vásártéren jelenleg ezerhordószámra szabad ég alatt tárol gyümölcspulpot a konzervgyár. Itt nagy raktárra okvetlen szükség lesz. Ide kerülhet a löszbe mélyített szövetkezeti borpince is.” (Földrajzi Közlemények, 1958. Dr. Wallner Ernő: Paks településképe)

Az atomerőmű-látogatásra érkezők folyamatosan pozitív véleményt fogalmaznak meg az erőműben tapasztalt rendről és tisztaságról. Azt már nem látják, hogy az irodákban is hasonló igényesség a követelmény, amit kiegészítenek művészeti alkotások, grafikák, festmények, tűzzománcok és kispasztikák. Ezen közül most két bronzszobrot mutatunk be, amelyek két világhírű matematikus alakját idézik meg, nevezetesen a Bolyaiakat.

Bolyai Farkas (1775–1856) matematikus, polihisztor, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. A marosvásárhelyi kollégium tanára *Tentamen* című művében axiomatikus (magyarázatra nem szoruló) alapon építette fel az aritmetikát (számant) és a geometriát (mértant). Írt drámákat, foglalkozott zeneelmélettel és társadalmi kérdésekkel is. Fiának, Jánosnak a tanítómestere.

Bolyai János (1802–1860) matematikus, mérnökkari kapitány. Bécsi tanulmányai idején kezdte meg azokat a vizsgálatokat, amelyek célja eredetileg az euklidészi párhuzamossági axióma bizonyítása a többi euklidészi axióma segítségével. A bizonyítás sikertelenségének eredménye egy új (nemeuklidészi) geometriai rendszer kidolgozása lett, amelyet Bolyai János abszolút geometriának nevezett. Ennek elmélete apja *Tentamen* című könyve első kötetében függelékként, *Appendix* (melléklet) címen jelent meg 1832-ben. (Akadémiai Kislexikon, 1989.)

A közvélemény mindenkor nagy érdeklődéssel fordult a tudományt magas fokon művelők gyermekkorára és magánélete felé,

Tárgy/ történet

így van ez a Bolyaiak esetében is, kiegészülve az irodalom és a művészet irányából megnyilvánuló érdeklődéssel.

Bolyai Farkas 1781-től a nagyenyedi kollégiumban tanult, rövid idő alatt megtanult latinul, görögül, héberül, románul, majd később németül, angolul, franciául és olaszul. Könnyedén szorozott-osztott fejben 13-14 jegyű számokat, tudott belőlük négyzetet és köbgyököt vonni. Felfigyelve tehetségére báró Kemény Simon fia mellé vette tanuló társnak és oktatónak. A göttingeni egyetemre 1796-ban iratkozott be, ahol megismerkedett és barátságot kötött Gauss-szal, a nálánál is sikeresebb matematikussal.

Házasságot kötött Benkő Zsuzsannával (1801), aki 1821-ben meghalt, majd 1824-ben Nagy Teréziát választotta élet társul, aki 1833-ban halt meg. Mindkét házasságából egy-egy lány és egy-egy fiú született, a lányokat korán elvesztette. Szegénységben éltek, ennek ellenére János fiát nagy odafigyeléssel tanította és taníttatta, mi-

közben még kemencerarásban is hírnevet szerzett. János fiához erős érzelmi szálak fűzték, amely viszonzatlan maradt.

Bolyai János négyéves korában ismerte a geometriai alakzatokat, kilencévesen beszélt németül, és jól hegedült. Kiemelkedő a zeneelméleti és filozófiai munkássága. Egyes források szerint félelmetes párba-
józó volt. Állítólag tizenhárom tisztársával vívott egymás után párbajt, azzal az egy kikötéssel, hogy két menet között hegedülhessen egyet. Betegsége miatt 1833-ban nyugdíjazták, visszatért Marosvásárhelyre, ahol özvegy apjával lakott, majd összeveszttek, és a domáldi birtokukra költözött, ott gazdálkodott. Mivel a tisztekkel kapcsolatos kauciót nem tudta letenni, és apja sem tudott pénzt áldozni erre, élettársi viszonyt alakított ki gazdasszonyával, akit 1849-ben feleségül vett, majd 1852-ben elváltak.

Apjával való kapcsolatát levelezésekkel tartotta fenn, ám a levelekben még meg sem szólítják egymást. A fiára büszke, de őt uralni akaró, elengedni nem tudó apa, és az önálló életet élni akaró fiú párharca megkeserítette mindkettőjük életét. 1911-ben az apát és fiát kihantolták, és egymás mellé helyezték a marosvásárhelyi református temetőben. Németh László ezt a keserű helyzetet dolgozta fel *A két Bolyai* című drámájában, amelyet először 1961-ben mutatott be a Nemzeti Színház.

Kiss István szobrászművész 1964-ben alkotta meg a két Bolyai életnagyságú szobrát, amely a szegedi József Attila Tudományegyetem előcsarnokát díszítette. A szobrász Benkő Samu és Tóth István kutatásai nyomán felszínre került adatokra támaszkodva mintázta meg az apa és fia portréját, amelyek a tudományt szigorú erkölcsi mértékkel mérő elmék öntudatát és intellektuális bátorságát sugallják. (Tasnádi Attila: *Kiss István*, 1982.) A két szobron a portrék szerepe csak másodlagos, mert a tulajdonképpeni mondanivaló a posztamentumként felfogott testek jelképes értelmű mozdulataiból bontakozik ki. Farkas keze – mert még az euklidészi geometria platformján áll – befelé zár, míg Jánosé, aki zseniális felfedezésével felborította ezt a matematikai világképet, a meghódított végtelenséget szimbolizálva nyitva van. (Tasnádi Attila: *Kiss István*, 1982.)

Az Atomenergetikai Múzeumban őrzött Bolyai-szobrok a szegedi egész alakosak kicsinyített másai, és az 1980-as évek közepén, az Energetikai Szakképzési Intézet (ESZI) indulása alkalmával került az iskolába, majd onnan a múzeumba.

Beregnyi Miklós

Fotók: Atomenergetikai Múzeum

Jó játékosok vannak a kiszemeltek között

Az előző évektől eltérően hamarabb indulhat a férfi kosárlabda-bajnokság, emiatt a felkészülést is korábban kell elkezdni. A szeptemberi rajtnak vélhetően több oka lehet. Jan Pavlik szakosztályvezető tájékoztató, hogy az új helyzet miatt hogyan módosul a program.

– Nyolc hetet tervez a felkészülésre Teo Hojc vezetőedző, aki július 20-án érkezik Paksra, a játékoskeretet augusztus másodikára hívjuk össze. Most már a külföldi játékosok kiválasztása folyik, a mi helyzetünkben nagyon sok függ attól, milyen kvalitásúakat tudunk szerződtetni. Kell egy jó irányító, egy ponterős – mindenképpen erős kell, hogy legyen – hátvéd, egy

Fotó: Molnár Gyula/archív

kombó 3-4-es, aki lefelé és fölfelé is tud játszani. Ezen kívül kell egy komoly center, aki háttal a palánknak is tud bent dolgozni a körtében – tájékoztató Jan Pavlik szakosztályvezető. Hoz-

zátette, van egy listájuk, mind-egyik posztra körülbelül nyolc játékosal, akire azt mondja a vezetőedző, hogy tetszik, annak ajánlatot tesznek. – A kiszemeltek jó játékosok, az majd a sze-

zon közben derül ki, hogy megy a csapatnak, és az határozza majd meg, hogy hozunk-e ötödik légióst. Ebben a pillanatban még nehéz bármilyen célt megfogalmazni, de szeretnénk minél jobban szerepelni. Arra koncentrálunk, hogy az érkező négy légiós minél jobb legyen, nemcsak a pályán, hanem azon kívül is csapatként működjenek. A mostani állapot szerint olyan költségvetéssel vágunk neki a bajnokságnak, hogy nem jelent problémát jó játékosokat igazolni – összegzett Jan Pavlik. A szakosztályvezető még elmondta, hogy a kilenc magyar játékos között bőven lesz rivalizálás, mindenkinek csipkednie kell magát, ha több időt szeretne tölteni a pályán.

-joko-

Ezüst az Eb-ről, érmek hazai versenyekről

Mozgalmas volt az elmúlt pár hét a kajakenu sportban, egymást érték az utánpótlásversenyek, az Atomerőmű SE versenyzői Poznaántól Fadd-Domboriig hozták az eredményeket. Bedecs Ferenc szakosztályvezető adott összefoglalást a Paksi Hírnöknek.

– Poznańban a síkvízi ifjúsági és U23-as Európa-bajnokságon négy ASE versenyző kapott helyet a magyar válogatottban. Tavaly nem volt nemzetközi verseny, ezért aki élt és mozgott, és nem az olimpiára készül, az ott volt, nagyon erős mezőny gyűlt össze mind a két korosztályban – kezdte az összegzést Bedecs Ferenc. Mint elmondta, Pupp Noémi a kajak négyesek 500 m-es számában a dobogó második fokára állhatott fel, ami azért is dicséretes, mert ennek a négyesnek a tagjai ezen a döntőn csak hatodik alkalommal eveztek együtt. – Nem tartom szerencsésnek, hogy ilyen kevés gyakorlással indulnak világversenyen, de az Eb előtt egy héttel volt a válogató, ami után összeállították a négyest. Mindez annak köszönhető, hogy változtattak a versenynaptáron, július helyett szeptemberben rendezik a világbajnokságot Portugáliában. Ugyanígy járt a férfi kajak négyes is, Vajda Bence sem tudott egy hétnél többet gyakorolni a társakkal. A férfi kajak négyesek 500 m-es mezőnye nagyon sűrű, ezúttal nem sikerült bejutni

a döntőbe, elképzelhető, hogy a második válogató hoz majd változást az összetételben. A kenu kettesek 500 m-es – Párizsban a 2024-es olimpián már 500 m lesz a programon 1000 m helyett – mezőnyében a Hodován Dávid, Kollár Kristóf duó a hetedik helyen ért célba. Kedden, a verseny előtt két nappal Kristófnak sajnos orvoshoz kellett mennie torokgyulladás miatt. A következő napon már hőemelkedése is volt, ennek ellenére csütörtökön az előfutamból egyből bekerültek a döntőbe. A vasárnapi döntőben jó idővel lettek hetedikek, fél másodperc döntött a negyedik és hetedik helyezett között, gyakorlatilag egy vonalban értek célba – tájékoztató a szakosztályvezető. A Magyar Kupáról és a vidék bajnokságról

elmondta, hogy gyermek, kölyök és serdülő korosztályban a diákolimpia helyét vette át a Magyar Kupa. Régiós válogatókról lehetett bejutni a sukorói országos döntőbe. Jó kis versenyt rendeztek, az ASE versenyzők hoztak aranyat, ezüstöt és bronzot, valamint több helyezést. A vidék bajnokságra Fadd-Domboriban került sor, a három nap során 1550 versenyző tette vízre a hajóját. Az Atomerőmű SE színeiben induló 70 versenyző 11 arany-, 6 ezüst- és 6 bronzérmet nyert. Az MKKSZ, a Magyar Sárkányhajó Szövetség és az ASE a tavaly 85 éves korában elhunyt Sziklenka László mesteredző tiszteletére a céltorony oldalán elhelyezett emléktáblát avattak.

Kovács József

Fotó: TelePaks

Fotó: Babai István/archív

 Megfejtésével bérletet nyerhet a paksi strandra.	SZITA SZÖVET		ADOTT SZÓ	A NANA ÍRÓJA	MÁTKA	INGATAG	HÍM NYÚL KILO		LAKO-DALOM	ARRA A HELYRE	ERDEI TÖRPE	TÉR-ELVÁLASZTÓ NAPSZAK		BESZÉL A KECSKE	
	1													ELEKTRON	
	GÖRÖG PIACTÉR						ÍRÓ VOLT JANUÁR 1-ÉN KEZDŐDIK							FÉRFINÉV	
	BÜS-KOMORSÁG												GRÚZIA AUTÓJELE SELYEM-SZÖVET		
	NŐI NÉV						TORNÁC SZÍNÉSZNŐ (JUDIT)								
					... AHMED KRIKETTEZŐ					DOHOG					
					INDIÁN NÉP					CSEHOV MŰVE					
	TILTÓ SZÓ			PANASZ-DAL NEM ROM-LIK MEG							ÉVEZRED GÖRÖGÜL ABLAK-KERET!				PARADICSOM KERT
	HF...	REGGELIZŐ-HELY ÁLLAT-SZELIDÍTŐ							VIA ... (J. KNITTEL) KÉSEI ... (JÓZSEF A.)					FÉLÉVI!	
				... VEGAS			CSUPÁN				VÖRÖS ANGOLUL ... PAZ				
	TANULÓ			NŐI NÉV			FEKETE I. VEREBE								
	BABY ... HÁLÓRUHA					SZÉP KÜLSŐ SZÁNDÉ-KOZIK					ÉLETE				
					ARZÉN VEGYJELE EUROPA KUPA			OLASZ FŐVÁROS LAMPION RÉSE!			MÉTER		... GROS NAGYBAN		
SZÁMOS		KNOCK OUT	3,14		KÉMIAI RÉSZECSCKE PITYEREG						EUROCITY	Hány alkalomra szóló bérletek válthatók a paksi strandra? A megfejtéseket július 23-ig várjuk a 7030 Paks, Dózsa György út 51-53. címre, vagy emailben a paksihironok@gmail.com-ra. A név mellé telefonszámot is kérünk. Előző játékunk nyertese: Kernné Béda Erika			
ÜRÜGY			FŐVÁROSA: TEHERÁN SECUNDUM			KÜZDŐ-SPORT KELVIN									
HÍM JUH				ARAB ÁLLAM			NÓGRÁD MEGYEI HELYSÉG								

Hirdessen a Paksi Hírnökben!

Részletes tarifátblázatunk megtalálható honlapunkon.

További információ:

+36 70/458-9809

E-mail: paksitv@paks.hu,
paksihironok@gmail.com

TELEPAKS

MÉDIACENTRUM

WWW.TELEPAKS.NET

TEIT kalocsai látogató- központ

(Kossuth Lajos utca 50.)

nyitvatartása:

H-Cs: 8-16, P: 8-12 óráig,

Ebédzünet: 12-13 óráig

Gyertyaláng

MÜLL-PATRIK TEMETKEZÉS

Irodavezető: Müller Pálné

7030 Paks, Szent István tér 7.

Tel.: 75/310-698, 75/314-597

Paks Fehérvár és Kálvária u. temető gondnokság:

75/310-698

ÜGYELET: 0-24h Tel.: (30) 947-6346 • (30) 929-5609

PHG

Paksi Hulladékgazdálkodási
Nonprofit Kft.

Konténerrendelés:
0630/683-9787

Ingyen lomtalanítók!

Tel.: 30/392-85-42

Nyitvatartás:

H-V: 05-20-ig

Tel: 75/315-983

TERMELŐI BIO HOMOK- TÖVIS TERMÉKEK

Paks, Szent István tér 7.
(A régi Bazársoron)

*Temetésfelvétel
bemutató terem
7030 Paks
Dózsa Gy.u. 2/A*

*Pirgi Csilla
képviselő
telefon: 75/675-732
mobil: 20/410-7512*

**Készenlét 0-24-ig: 20/941-3376
www.panteon-temetkezes.hu**